

RAZISKOVANJE VODE V PREDŠOLSKEM OBDOBJU *WATER EXPLORATION IN THE PRESCHOOL YEARS*

VALENTINA ŠOŠTARIČ

JVIZ OŠ GORIŠNICA, VRTEC GORIŠNICA

KOSTANJEVICA NA KRKI, 31. MAJA 2025

»Slišal sem in sem pozabil.

Videl sem in sem si zapomnil.

Naredil sem in znam.«

Kitajski pregovor

Zakaj naravoslovne teme v vrtcu?

Naravoslovne teme izhajajo neposredno iz otrokovega okolja, omogočajo mu, da raziskuje sam brez tuje pomoči, notranje motivirano, brez prisile in je pri tem neobremenjen s predsodki.

Otrokom nudijo možnost odkrivanja in spoznavanje sveta, ki jih obdaja.

Pri raziskovanju otrok svoje zamisli primerja z novimi, drugačnimi izkušnjami in dejstvi o naravnih pojavih, predmetih in snoveh.

Raziskovalno delo v zgodnjem otroštvu

Začetno naravoslovje v vrtcu za otroke pomeni prvo vodeno spoznavanje naravnega okolja.

Za otroke je zabavno in razburljivo ter vodi do vedno novih zanimivih problemov.

Omogoča preskoke od konkretnega na abstrakten način dožemanja.

Otrok je v vlogi raziskovalca.

Mešanje, segrevanje, ohlajanje, rezanje, vlaženje, raztapljanje, upogibanje ipd.

Potek raziskovalnega dela

- Opredelitev problema
- Postavljanje hipotez
- Načrtovanje eksperimentalnega dela
- Načrtno opazovanje in zbiranje informacij
- Analiza rezultatov in sinteza zaključkov
- Poročanje rezultatov

Otrok in vzgojitelj pri raziskovalnem delu

Otrok ni več v vlogi opazovalca, ampak v vlogi raziskovalca, je aktiven in ustvarjalen pri svojem delu.

Raziskovanje in reševanje zastavljenega problema mora biti primerno otrokovi starosti.

Vzgojitelj postane organizator situacij, spodbudnega okolja, vzdušja, ki otrokom omogoča svobodno izražanje njihovih želja in idej.

Organizira dejavnosti tako, da bo otrok v njih uporabljal svoje že pridobljene izkušnje in pridobil nove.

Naravoslovno-raziskovalni kotiček

Vrtci imajo na voljo kotiček z vseh področij dejavnosti, ki so navedene v kurikulumu, tudi narava, z naravoslovno-raziskovalnim kotičkom, ker ta kotiček nudi otrokom možnost odkrivanja in spoznavanja sveta, ki jih obkroža.

Otroku omogoča stalno raziskovanje, opazovanje in neposredno spoznavanje pojavov rastlinskega in živalskega sveta.

Osnovni učni pripomočki za pripravo naravoslovno-raziskovalnega kotička v igralnici so papir, svinčnik in naravoslovne knjige, konkretni predmeti in organizmi, s pomočjo katerih si otroci razvijejo naravoslovne spretnosti in sposobnosti

Eksperiment v vrtcu

Dobro izbran eksperiment, izveden ob pravem času v otroku vzbudi najprej začudenje, nato radovednost in neizmerno željo po raziskovanju.

Otrokom tako delo vzbuja veselje nad raziskovanjem, eksperimentiranjem, spoznavanjem vedno novih pojavov, procesov in njihovim ponazarjanjem; s tem se približuje znanost in znanstvenik – raziskovalec kot oseba.

Raziskovalne škatle

Učni pripomoček, ki spodbuja zanimanje za raziskovanje v naravoslovju.

V njih je zbrana vsebina, ki je potrebna za reševanje določenega naravoslovnega problema.

Osnovni namen raziskovalnih škatel je načrtno razvijanje različnih naravoslovnih postopkov (Skribe – Dimec, 2007).

Otrok dela individualno, le redko v paru.

Vzgojitelj otroke usmerja, jim zastavlja vprašanja, jih spodbuja.

Vsebina raziskovalne škatle:

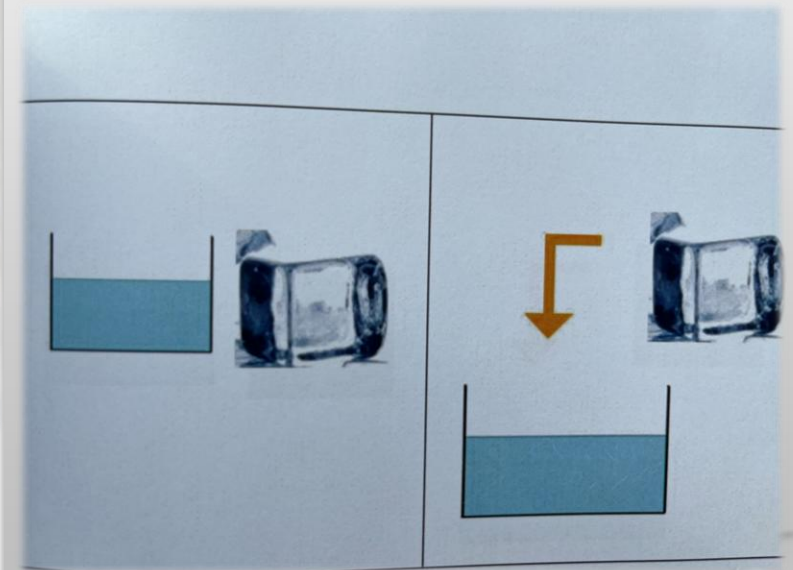
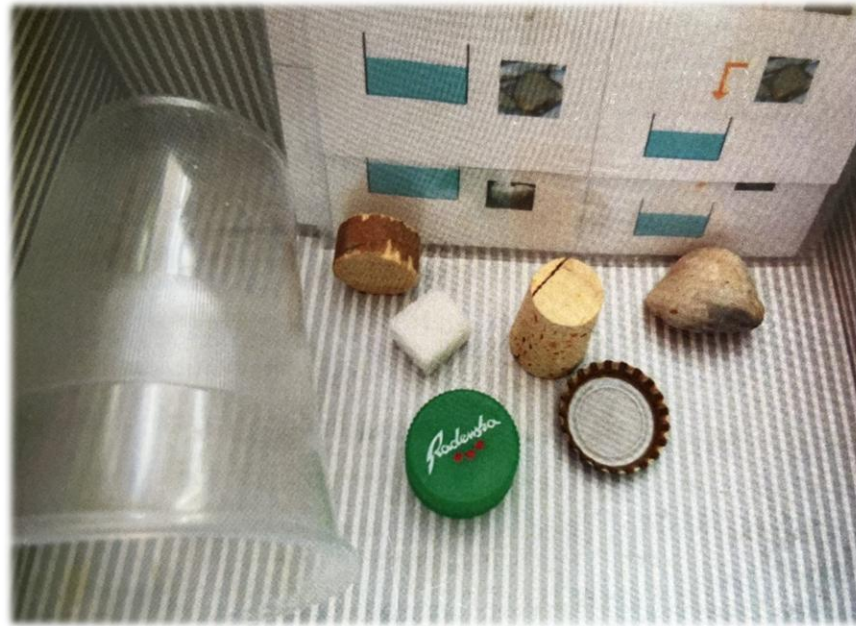
- vsebinska kartica,
- usmerjevalna kartica,
- splošna kartica,
- delovna kartica,
- izposojevalna kartica.

Igre in dejavnosti:

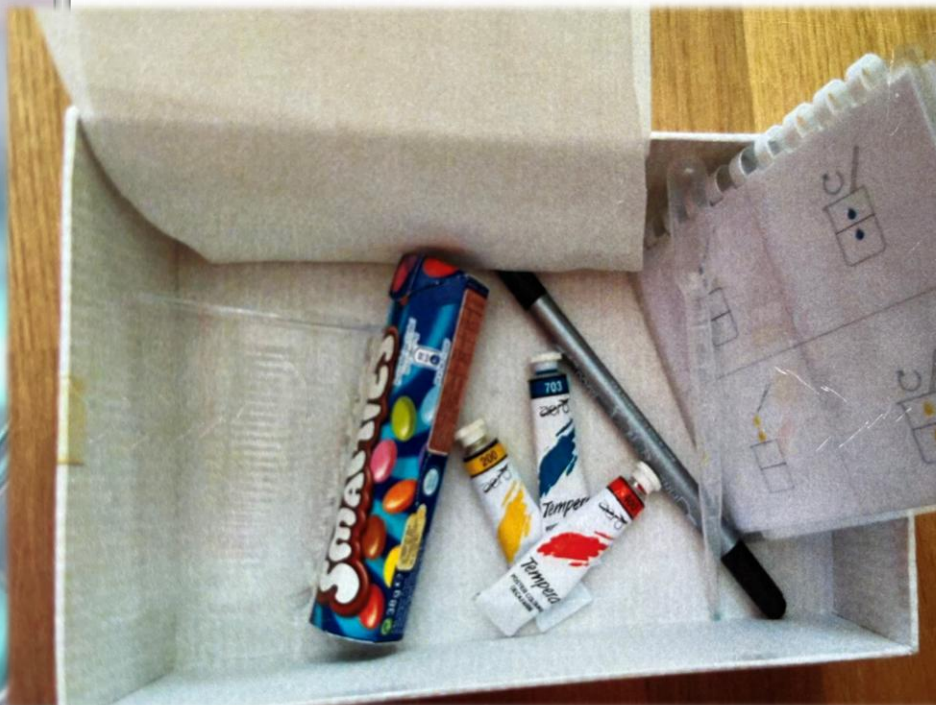

- Igra z milnimi mehurčki,
- Izdelava igrač v katerih je voda in različni predmeti, kateri so v vodi (perlice, manjše plastične igrače, školjke, kamenje...),
- Skakanje po lužah, sprehodi v vseh vremenskih pojavih,
- Opisovanje vremenskih pojavov ob opazovanju le teh,
 - Prelivanje vode v večje in manjše posode,
 - Spodbujanje k pitju vode,
 - Eksperiment »Kako nastane dež?«
- Igra z vodo na prostem (polivanje, škropljenje, prelivanje, kopanje),
- Opazovanje rek in potokov na sprehodih, ter življenja ob rekah (živali in rastline),
- Urejanje in skrb za gredice v vrtcu, zalivanje, visoke grede,
 - Spoznavanje kroženja vode v naravi,
 - Spoznavanje agregatnih stanj vode,
 - Igra z raziskovalnimi škatlami.

Raziskovalna škatla 1: Plava, potone, lebdi

Raziskovalna škatla 2: Mešanje barv in kromatografija

Zaključek

- Prišli smo do ugotovitve, da so otroci pri raziskovanju z vodo veliko bolj sproščeni, umirjeni, neobremenjeni, ustvarjalni,
- razvija se njihov kognitivni, socialni, emocionalni in fizični razvoj.
- Pri raziskovanju konfliktov ni bilo.
- Otroci imajo možnost napredovanja na vseh področjih dejavnosti kurikula.
- Bogatijo besedni zaklad, so motivirani, postanejo samozavestnejši, krepijo si spomin, ročne spretnost in koncentracijo.
- Eden izmed pozitivnih dejavnikov pa je tudi skrb za zdravje, saj z bivanjem ob rekah, v naravi, na svežem zraku s korelacijo gibanja ugodno vplivamo na zdravje otrok.

Hvala za Vašo pozornost.

Valentina Šoštarič

JVIZ OŠ Gorišnica, vrtec Gorišnica